

آگهی های صدا و سیما طولانی شده است!

گفتار سردبیر

ارزیابی محمد جواد روح از دیدار رئیس جمهور و بازاریان:

گفت و گو بدون حل تحریم فقط درد دل است

محمد جواد روح، سردبیر روزنامه هم‌میهن، در گفت‌وگو با انصاف‌نیوز تأکید کرد که بدون بیان واقعیت‌های اقتصاد سیاسی کشور و حل مسئله تحریم و کمبود منابع، چنین گفت‌وگوهایی به نمایش و دلداری محدود خواهد شد. او می‌گوید: اینکه رئیس‌جمهور به‌عنوان مسئول اصلی قوه‌مجریه اعلام می‌کند صدای معترضان را می‌شنود، به‌ویژه وقتی بخش عمده معترضان از بازاریان و اصناف هستند، در نگاه نخست اقدامی مثبت است. اما این واکنش زمانی رخ داده که اعتراضات به‌خیابان کشیده شده است و همین مسئله، نشان‌دهنده نوعی رویکرد انفعالی و واکنشی است و بلافاصله، این سؤال را شکل می‌دهد که چرا پیش از بروز اعتراض، سازوکار گفت‌وگو فعال نشده بود، روح در تحلیل بروز اعتراضات اخیر می‌گوید: نقطه آغاز و جرقه این اعتراضات از جهاتی با ابهام همراه است. هم به‌دلیل منشأ آن در بازار و هم به‌خاطر مواضع پیشینی برخی ائمه‌جمعه و همچنین پوشش رسانه‌ای گسترده صداوسیما و خبرگزاری‌ها و مطبوعات مخالف که نسبت به اعتراضات سال‌های گذشته متفاوت بود. به‌ویژه آنکه قبل از این اعتراضات، با رخ دادهایی چون نامه ۱۶۵ نماینده مجلس به سران قوا در اعتراض به سیاست‌های ارزی مواجه بودیم و حتی برای مقابله با تغییر رئیس بانک مرکزی نامه جمع کردند و با خطبه‌های برخی ائمه‌جمعه که صریحاً درباره بروز آنچه «فتنه اقتصادی» خواندند، درست دروزر قبل از آغاز اعتراضات هشدار دادند. مجموعه این مسائل، این تردید را تقویت می‌کند که دست‌کم نقطه آغاز اعتراضات، کاملاً خودجوش و اصیل نبوده است؛ گرچه در ادامه مردم و بازاریان به آن پیوستند و از حق اعتراض و اعتصاب خود استفاده کردند. سردبیر روزنامه هم‌میهن می‌گوید: به نظر می‌رسد یکی از زمینه‌های مهم تحولات روزهای اخیر، تصمیم دولت برای حذف ارز تر جیبی است؛ تصمیمی که منافع بخش‌های پنهان اقتصاد و رانت‌های تثبیت‌شده را به خطر انداخته است. واکنش‌های سریع و هماهنگ برخی جریان‌ها به این تصمیم، از جمله مخالفت آشکار با بازگشت چهره‌هایی مانند آقای همتی به بانک مرکزی، نشان می‌دهد که بخشی از اعتراضات می‌تواند ریشه در منافع ناشی از رانت ارزی داشته باشد که پیش از این هم، عامل استیضاح و برکناری همتی از وزارت اقتصاد شده بود. روح در ادامه گفت: دولت ناگزیر است با معترضان و نمایندگان واقعی اصناف و بازار (و نه مخالفان دولت و طراحان احتمالی پش‌پرده) گفت‌وگو کند، اما این گفت‌وگو نباید صرفاً برای نمایش شنیدن صدا باشد. گفت‌وگو زمانی معنا دارد که دو طرف واقعیت‌ها را بشناسند: مردم و اصناف باید شرایط دولت را بدانند و دولت هم باید صادقانه محدودیت‌هایش را توضیح دهد. شرایطی مانند تشدید تحریم‌ها، وضعیت نه‌جنگ‌نه‌صلح، انسپیک و محدود شدن مسبرهای ورود ارز، واقعیت‌هایی است که نمی‌توان نادیده گرفت. او افزود: امروز مقامات بانک مرکزی و سازمان برنامه‌بودجه می‌گویند که مسیرهای تأمین ارز، حتی برای کالا‌های حیاتی مثل دارو، محدود یا بسته شده است. منابع ارزی کشور عملاً در هشت ماه ابتدایی سال مصرف شده و دولت ناچار است هزینه‌های جاری خود را با برداشت از صندوق توسعه ملی یا ذخایر بانک مرکزی تأمین کند. در چنین شرایطی، ارز طبیعتاً مثل هر کالایی که دچار کمبود شود، گران می‌شود و البته انتظارات تورمی هم این مسئله را تشدید می‌کند. روح ادامه داد: برخلاف برخی رسانه‌ها و مسئولان که تلاش دارند ریشه بحران اقتصادی را پنهان کنند، رئیس‌جمهور و مقامات دولت باید بر نقش تحریم در این وضعیت تأکید کنند. مسئله اصلی اقتصاد کشور صرفاً کارآمدی مدیران نیست. مگر مدیران مادر دولت‌های هاشمی و خاتمی که کشور رشد اقتصادی داشت، تقریباً همین افراد نبودند؟ یا دولت روحانی قبل از آمدن ترامپ مگر با همین مدیران، تورم را تک‌رقمی نکرده بود؟ واقعیت این است که اقتصاد ایران مخصوصاً از سال ۱۳۹۷ تحت فشار شدید تحریم و انزوای بین‌المللی قرار دارد. در گذشته، حتی دولت‌هایی مثل احمدی‌نژاد با ضعف‌های جدی مدیریتی، به‌دلیل وفور منابع ارزی قادر به کنترل نسبی و حتی بهبود مقطعی اوضاع بودند؛ اما امروز پولی در کار نیست و مسیر بازگشت ارز نیز به‌دلیل تحریم‌ها به کانال‌های غیرشفاف سوق داده شده که خود زمینه‌سوز استفاده و احتمالاً برگشتن منابع ارزی را فراهم می‌کند. روح در ادامه می‌گوید: دولت هم‌زمان با کاهش منابع، با افزایش شدید هزینه‌ها روبه‌روست از حقوق انبوه کارکنان نهادهای دولتی و حکومتی گرفته تا هزینه‌های دفاعی و بازسازی آسیب‌های ناشی از جنگ اخیر. در واقع، دولت به‌ویژه در ماه‌های اخیر پس از جنگ ۱۲ روزه و انسپیک هم با کاهش شدید درآمدها و هم افزایش هزینه‌ها مواجه شده که این امر، فشار مضاعفی بر بودجه دولت و در نهایت بر معیشت مردم وارد می‌کند. او می‌گوید: نادیده گرفتن واقعیت تحریم و فشار خارجی، و جایگزینی آن با شعار و تبلیغات، نتیجه‌ای جز تشدید بحران اقتصادی، بروز اعتراضات، درگیری‌های خیابانی و در نهایت، فرسایش ثمنه‌اند سرمایه اجتماعی دولت و نظام سیاسی ندارد. مردم اثر تحریم و انسپیک را نه در بیانیه‌ها و سخنان نمایشی مقامات، بلکه در تورم، گرانی ارز و طولانی‌مدت کمبود کالاهای اساسی و فشار معیشتی روزمره می‌بینند. ادامه این روند، اعتراضات گسترده‌تر و هزینه‌های امنیتی و اجتماعی بیشتری را به کشور تحمیل خواهد کرد. سردبیر روزنامه هم‌میهن تأکید کرد: اگر گفت‌وگوهای دولت با اقشار مختلف جامعه به‌سیستم‌های نمایشی و وعده‌های تکراری محدود شود، نه مشکلی از دولت حل می‌کند و نه گرهی از زندگی مردم می‌شاید. مسئله اصلی وضعیت کنونی، نبود منابع و علت ریشه‌ای هم تحریم و انزوای سیاسی کشور است. بدون حل این مسئله بنیادین، گفت‌وگوها صرفاً نقش دلداری دارند. مثل خانواده‌ای که پدر بیکار شده و درآمد ندارد، ولی به جای یافتن شغل و درآمد جدید، بنشیند و بازن و بچه‌اش درباره سخنی ح‌رف بزند، بدون آنکه راهی برای تأمین نان و آب آنان پیدا کند. او در پایان می‌گوید: شنیدن صدای معترضان ضروری است، اما کافی نیست. مسئولیت دولت و رئیس‌جمهور، گفتن واقعیت‌ها و یافتن راهی برای افزایش منابع و درآمدهای ارزی کشور است. بدون حل ریشه بحران، اعتراضات امروز بازار، می‌تواند فردا به کارگران، دانشجویان و در نهایت به بحران‌های فراگیر اجتماعی منتهی شود.

بزرگی بود که حالا تبعاتش را باید تحمل کنیم.» شریعتی گفت: «آقای پزشک‌یان باید متوجه منشأ میراث گذشته باشد و مشخص شود که عامل آن دولت سیزدهم بوده یا دولت ایشان؟ خبر. یک مجموعه شرایط و اقتضانات در نظام حکمرانی وجود داشته که باعث این میراث شده است. آقای پزشک‌یان باید پاسخ دهد که این میراث در اثر چه سیاست‌ها و رویکردهایی رقم خورده و به آقای پزشک‌یان رسیده است. از سوی دیگر باید مشخص شود، آقای پزشک‌یان برای تغییر این رویکردها و سیاست‌ها چه اقداماتی انجام داده است. اگر این میراث حاصل سیاست‌ها و رویکردهای غلط در نظام حکمرانی بوده است (نه فقط دولت) و ایشان به عنوان رئیس‌جمهور و عالی‌ترین مقام اجرایی کشور، متوجه شوم بودن این میراث شده است، چه قدمی در طول این مدت در جهت تغییر آن سیاست‌ها برداشته است. اگر اقدامی در تغییر این سیاست‌ها برداشته نشود، این میراث همچنان ادامه پیدا می‌کند.» این فعال سیاسی اصلاح‌طلب با اشاره به مثال‌هایی افزود: «یکی از عوامل ایجاد این وضعیت ارزش پولی، سیاست‌های رئیس کل بانک مرکزی است که از دولت گذشته تا دولت آقای پزشک‌یان ادامه داشته. چرا آقای پزشک‌یان آقای فرزین را یک سال و نیم در پست ریاست بانک مرکزی قرار داده تا شرایط به اینجا برسد؟ این تازه ساده‌ترین موضوع است. آقای فرزین هم شاید فقط کارگزار بوده، اما تغییر آقای فرزین در بدترین موقع و پس از اینکه ملت در واقع در فشار بود، نشانه خوبی نیست.» شریعتی تأکید کرد: «آقای پزشک‌یان الان دیگر نمی‌تواند از میراثی که به او رسیده صحبت کند. اولاً آن میراث از یک سال و نیم پیش به ایشان رسیده، چرا همان موقع نگفته است؟ ثانیاً پزشک‌یان تغییر جدی در رویکردها و سیاست‌های عوامل اصلی به وجود آمدن این شرایط به وجود نیاورده است. این سیاست‌ها زیاد هم به دولت‌های گذشته بر نمی‌گردد بلکه سیاست کلان نظام است که ما را به این نقطه رسانده و آقای پزشک‌یان در این جهت ساکت است و عملاً (نه در بیان و کلام) تغییری در سیاست‌های مالی در دولت ایشان مشاهده نکردیم.»

اقتصادی با نسخه شکست خورده

امیر رضا واعظ‌آشتیانی، عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه نیز درباره جلسه پزشک‌یان و نمایندگان اصناف به هم‌میهن گفت: «دولت کارش از گفتار در مانی گذشته است. دولت‌ها (ادوار و چهاردهم) چرا باید اجازه دهند کار به جایی برسد که اصناف مختلف نسبت به موضوع معترض شوند؟ به‌ویژه دولت آقای پزشک‌یان که به اعتقاد من بی‌خیال اقتصاد است، به دلیل اینکه متأسفانه تیم مجرب و قوی ندارد که مسائل اقتصادی کشور را هدایت کند. مهم‌تر و پراشتباه‌تر اینکه عده‌ای مرتب نسخه‌هایی که در این چند دهه برای اقتصاد کشور پیچیده‌اند که ندادند است.»

او با بیان اینکه امروز همان نسخه‌ها تکرار می‌شود، افزود: «یعنی دولت‌ها از دست همدیگر کپی می‌کنند، نگاه، روش و رویه باید تغییر کند. اینکه عده‌ای تبدیل به تئوریسین اقتصادی کشور شده‌اند، هر روز نسخه‌ای برای اقتصاد می‌دهند و هیچ کدام از نسخه‌ها جواب نمی‌دهد، آن وقت خود این افراد طلبکار اقتصادی می‌شوند. آنها تریبون به دست‌شان می‌آید و به نقد شرایط می‌پردازند. اعتقاد و باور من این است که نه تنها برای صنوف بلکه امروز سبب اقتصادی مردم با چالش جدی مواجه است. نکته این است که دولت با گرانی‌ها مواجه می‌شود و بی‌خود نمی‌کند هیچ‌کس قیمت واقعی کالاها را نمی‌داند. متأسفانه برای دولتی که ادعا می‌کند مبنای عملش کار کارشناسی است. این چه کار کارشناسی است که امروز شرایط اقتصادی به این مرحله رسیده است. زشت است که رئیس‌جمهور یک کشور جلوی دوربین بگوید: «آب نداریم، برق نداریم، نان نداریم، آرد نداریم، اینونداریم... حالا شما بگویید ما چه کنیم؟» مگر مردم شما را انتخاب کرده‌اند که شما از مردم سؤال کنید؟ شما انتخاب شدید که گره کشایی کنید. این بسیار غیر منطقی است که رئیس‌جمهور از مردم مطالبه داشته باشد.» این عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه تأکید کرد: «به اعتقاد من؛ این صحبت‌ها، اگر چه تأثیر دارند، اما مهم‌تر عمل به وعده‌هاست. اگر قول می‌دهید، به قول خود عمل کنید تا اعتماد عمومی نسبی بین صنوف ایجاد شود و در عین حال اعتماد عمومی در حوزه اقتصادی برای مردم به وجود آید. کسبه بخشی از جامعه هستند. جامعه امروز شاهد تحلیل سبب اقتصادی خانوار هستند که روز بروز تحلیل می‌رود.» او درباره اینکه پزشک‌یان دولت را میراث‌دار ناترازی و مشکلات دانسته، گفت: «آقای رئیس‌جمهور روزی که (در انتخابات) شعار می‌داد، نمی‌دانست کشور با چه مشکلات و چالش‌هایی روبه‌روست؟ روزی که ایشان تلاوت قرآن و نهج البلاغه می‌کرد، نمی‌دانست کشور چه چالش‌هایی دارد؟ اگر نمی‌دانستند که هیئات، اگر هم می‌دانستند، دیگر در حال حاضر به قول عامیانه «جر زدن» معنی ندارد. شعار ایشان این بود که «کار را به گردان می‌سپارم.» و در سخنرانی‌هایش می‌گفت: «مردم از گرانی‌ها گلایه دارند.» بنابراین این مسائل را می‌دانست و دلار را ۵۰ هزار تومان به ۱۴۰ هزار تومان رسانده است. مگر همه چیز تحریم است؟ چرا خودمان را گول می‌زنیم؟ چرا افراد شایسته را در جای خود نمی‌گذاریم؟ آقای همتی واقعاً چه کار ویژه‌ای در اقتصاد این مملکت انجام داده است؟ ایشان (همتی) استیضاح و برکنار شد، اما پس از برکناری رئیس بانک مرکزی باز آقای همتی را برمی‌گرداندند؟ در مملکت قحط‌الرجال است؟ آقای رئیس‌جمهور، مگر بحث شایسته‌سالاری نمی‌کردید؟ معنی شایسته‌سالاری این است که افراد رفوزه را سرکار بگذارند؟»

او افزود: «تیم اقتصادی دولت کارآمد نیست و نکته مهم‌تر این است که باید پیگیر گران‌فروشی‌ها و دلارهایی باشند که از صادرات بر نمی‌گردد. آقای رئیس‌جمهور، از شرکت‌های زیان‌ده که قریب ۴۶۷ همت (هزار میلیارد تومان) در سال ضرر می‌دهند رایگیری کنید. آقای رئیس‌جمهور، این وظیفه شصاست، چون مردم به شما رأی داده‌اند که معیشت مردم را پیگیری کنید. اینکه بگویید «من وارث این وضعیت بودم» برای مردم دلیل نیست. فرض را بر این بگذارند که مردم دولت‌های قبل را نپسندیدند و شما را پسندیدند؛ حالا شما که انتخاب شده‌اید، چه کاری به جز خالی‌تر کردن سفره‌ها برای مردم انجام دادید؟» واعظ‌آشتیانی با اشاره به اینکه این سخنان یک مطالبه و گلایه‌ای است به آقای رئیس‌جمهور که مرتباً از نهج البلاغه و قرآن و حکمرانی امام علی صحبت می‌کند، بیان کرد: «آقای رئیس‌جمهور، اگر واقعاً این موضوعات را خوب بلد بودید، چرا به اینجا رسیده‌ایم؟ این حق مردم است که مطالبه کنند و بعضی مواقع احساس می‌شود این بی‌توجهی‌ها، بی‌تدبیری‌ها و سوءمدیریت‌ها هدفمند هستند. بخشی از جامعه این طور فکر می‌کنند. ان‌شاء‌الله این طور نیست. در عین حال، باید تمام هم و غم آقای رئیس‌جمهور این باشد که افراد شایسته را در جای خود قرار دهد. در حال حاضر حتی اگر همه وزرا هم عوض شوند، تا مسیر خط‌رویل اصلاح نشود، هیچ انتقال مثبتی نمی‌افتد.»

تهدید دوباره ترامپ علیه ایران

رفتار بدی در پیش بگیرد.» ترامپ گفت: «اگر تأیید شود، پیامدهایی در کار خواهد بود. پیامدهایی بسیار قدرتمند، شاید قدرتمندتر از دفعه قبل.» رئیس‌جمهور آمریکا با اشاره به مذاکرات غیر مستقیم تهران و واشنگتن پیش از جنگ ۱۲ روزه مدعی شد که ایران باید پیش از حملات ماه ژوئن با آمریکا به توافق می‌رسید و در ادامه گفت که این فرصت در آن زمان وجود داشت و ایران حرف او را باور نکرد. ترامپ همچنین در پاسخ به سوالاتی راجع به ادعاها درباره بازسازی برنامه هسته‌ای ایران گفت: «آن‌ها هنوز اقدامی درباره برنامه هسته‌ای نکرده‌اند، اما شاید هم درباره برنامه هسته‌ای اقدام کنند. تأسیسات آن‌ها نابود شده‌اند، اما آن‌ها به دنبال تأسیسات دیگری هستند. این چیزی است که من شنیده‌ام. پس این کار زمان زیادی طول خواهد کشید. آن‌ها به جایی که بودند باز نمی‌گردند، اما جاهای دیگری هم دارند و اگر این کار را بکنند، اشتباه بزرگی مرتکب می‌شوند.» او بار دیگر تهدید کرد که ایران باید با آمریکا به توافق برسد و این کار عاقلانه‌تر است.

واکنش مقامات ایران به تهدید ترامپ

در واکنش به طرح این تهدیدات، صفحه رسمی توئیتر **مسعود پزشک‌یان، رئیس‌جمهور** این پیام را منتشر کرد: «پاسخ جمهوری اسلامی ایران به هر تجاوز مستمکارانه‌ای، سخت و پشیمان‌کننده خواهد بود.»

محمد باقر قالیباف، رئیس‌مجلس در توئیتر نوشت: «ایران برای دفاع از خود از کسی اجازه نمی‌گیرد؛ پاسخ مردم ایران به هر ماجراجویی و شرارتی، گسترده، بدون اغماض و حتی غیرمنتظره است. تصمیمات و اقدامات ایران برای تأمین منافع و دفاع مشروع و حق از خود، لزوماً قابل پیش‌بینی و یا مشابه گذشته نخواهد بود.»

علی شمخانی، نماینده رهبری در شورای عالی دفاع نیز در توئیتر نوشت: «در دکتین دفاعی ایران، برخی پاسخ‌ها بیش از آن که تهدید به مرحله اجرا برسد، تعیین تکلیفی می‌شوند. توان موشکی و دفاعی ایران نه قابل مهار است و نه نیازمند اجازه. در تجاوزی، پاسخ سخت، فوری و فراتر از تصور طراحانش خواهد داشت.»

علی اکبر ولایتی، مشاور مقام رهبری در امور بین‌الملل هم در همین شبکه اظهار داشت: «یقیناً رئیس‌جمهور ایالات متحده می‌داند که جمهوری اسلامی ایران با پشتوانه‌ایکی از طولانی‌ترین تمدن‌های بشری، اکنون با هدایت رهبری حکیم، شجاع و بزرگ و مردمی مؤمن و مصمم، یکی از کشورهای مقتدر و مستقل جهان است که بدون نیاز به هر نوع کمک خارجی به پیشبرد صلح‌آمیز صنعت هسته‌ای و قدرت دفاعی مشروع خود ادامه خواهد داد و همواره از صلح و ثبات در منطقه حمایت خواهد کرد.»

گروه خبر: رئیس‌جمهور آمریکا و نخست‌وزیر اسرائیل روز دوشنبه در فلوریدا با یکدیگر دیدار کردند. بر اساس گزارش رسانه‌های آمریکایی و اسرائیلی، پرونده موشکی ایران و طرح صلح غزه محورهای کنونی مذاکرات بنیامین نتانیاهو و دونالد ترامپ بود که در مارا لاگو، اقامت شخصی ترامپ در پالم بیچ فلوریدا انجام شد. ترامپ در اظهارات روز دوشنبه خود بار دیگر ایران را به حمله نظامی تهدید کرد که این تهدید با واکنش مقامات کشور مان روبه‌رو شد. نخست‌وزیر اسرائیل و رئیس‌جمهور آمریکا همچنین درباره موضوع کرانه باختری و مذاکرات امنیتی با سوریه نیز گفت‌وگو کردند. آکسیوس به نقل از دو منبع آگاه اعلام کرد که نتانیاهو با پیشبرد مرحله دوم توافق غزه به‌رغم اختلافات با مسئولان دولت ترامپ درباره مکانیزم‌های اجرای آن موافقت کرد. این سایت همچنین گزارش داد نتانیاهو با درخواست ترامپ برای از سرگیری مذاکرات با دولت سوریه درباره توافق امنیتی احتمالی موافقت کرد. بر اساس این گزارش طی دیدار صورت‌گرفته بین نتانیاهو و ترامپ در فلوریدا، ترامپ و مشاورانش از نتانیاهو خواستند تغییراتی در سیاست‌های این رژیم در کرانه باختری ایجاد کند؛ چرا که آن‌ها معتقدند تشدید تنش در کرانه باختری و خشونت‌های اسرائیل در این منطقه می‌تواند تلاش‌ها برای اجرای توافق صلح را از بین ببرد.

تهدید علنی ترامپ علیه ایران

در میان صحبت‌های ترامپ در حاشیه این دیدار و نشست خبری مشترکی که با نخست‌وزیر اسرائیل برگزار کرد، تهدید ایران به حمله مجدد در جسته بود. ترامپ در جریان حضورش مقابل خبرنگاران، در حالی که نتانیاهو نیز کنار او ایستاده بود در پاسخ به سوالاتی درباره این که «اگر توافقی وجود نداشته باشد و ایران به دنبال موشک‌های بالستیک با سلاح هسته‌ای برود، آیا به نتانیاهو اجازه می‌دهد که دوباره به ایران حمله کند؟ گفت: «اگر در بحث، موشک‌های بالستیک ادامه دهند، بله. برای هسته‌ای هم، سریع. یعنی جواب اولی قطعاً بله است، دیگری این است که فوراً انجامش می‌دهیم.» او در نشست خبری مشترک با نتانیاهو، اظهارات بیشتری علیه ایران داشت و تهدید خود علیه تمام برنامه هسته‌ای ایران را بار دیگر تکرار کرد. ترامپ گفت: «امیدوارم [ایرانی‌ها] در حال بازسازی نباشند. چون اگر این کار را بکنند، چاره‌ای جز از بین بردن سریع آن چه آن‌ها بازسازی کردند، نخواهیم داشت. پس امیدوارم که ایران به دنبال بازسازی نباشد.» او افزود: «گزارش‌هایی خواندم مبنی بر این که آن‌ها در حال تولید سلاح و دیگر چیزها هستند. اگر واقعاً چنین کاری کنند، احتمالاً از تأسیساتی که ما نابودشان کردیم، استفاده نمی‌کنند و تأسیسات دیگری را به کار می‌گیرند. ما دقیقاً می‌دانیم آن‌جا چه خبر است و چه می‌کنند. امیدوارم این کار را انجام ندهند.» او همچنین با طرح این ادعا که گزارش‌ها درباره اقدامات ایران برای بازسازی توانمندی‌های هسته‌ای هنوز تأیید نشده‌اند، مدعی شد تهران «ممکن است